

**TILSYNSUTVALGET
FOR DOMMERE**

Tilsynsutvalget for dommere har i møte den 24. april 2008 truffet vedtak i

- Sak nr:** 6/08 (arkivnr: 200800114-14)
- Saken gjelder:** Klage fra A på jordskiftedommer B ved X jordskifterett
- Utvalgsmedlemmer:** Eva Nygaard Ottesen (leder)
Vidar Otterstad
Halvor Kjølstad
Trine Buttingsrud Mathiesen
Wenche Frogn Sellæg
- Offentlighet:** Vedtaket er offentlig, jf. offentlighetsloven § 2.
- Vedtak:** Det foreligger ikke grunnlag for anvendelse av disiplinærtiltak overfor jordskiftedommer B.

Innledning:

Ved brev av 9. januar 2008 har sivilingeniør A inngitt klage på jordskiftedommer B ved X jordskifterett. Klagen gjelder sen saksbehandling. Klagen er forelagt jordskiftedommer B, som ved brev av 7. februar 2008 har avgitt uttalelse. Jordskifterettsleder C ved X jordskifterett er orientert om klagen, og har den 18. februar 2008 avgitt uttalelse. Klagen er supplert ved brev av 18. april 2008.

Saksfremstilling:

Saken for jordskifteretten gjelder krav om oppløsning av personlig sameie av en fast eiendom. Det er tre parter i saken. Videre har eiendommen ti naboeiendommer. Klageren A er eier av en naboeiendom med veirett over den eiendommen som jordskiftesaken gjelder. Dommer i saken er jordskiftedommer B.

Klager – sivilingeniør A – har i hovedsak vist til følgende:

Han er berørt nabo og sterkt skadelidende på grunn av jordskiftedommer Bs disposisjoner. Spørsmålet om veirett har blokkert for utnytting av deres tomt siden 1999, og de befinner seg i en økonomisk fortvilet situasjon.

Det vises til følgende punkter vedrørende saksbehandlingen:

”

- Saken ble forkynt i 2005-06-01 (krav om sak ble reist 2005-05-19) og frist for merknader ble satt til 2005-06-29.
- Jordskifteretten oversendte dokumenter 2005-06-13 og 2005-07-05. Frist for merknader ble satt til henholdsvis 2005-06-29 og 2005-08-20.
- I resterende del av året 2005 og 2006 har saken så vidt jeg har kunnet registrere ikke blitt behandlet.
- Etter gjentatt purring fra undertegnede ble det opplyst at saken skulle tas til behandling våren 2007.
- Jordskiftedommer sendte gjenpart av korrespondanse pr. 2007-05-18.
- Innkalling til rettsmøte er datert 2007-05-07.
- Rettsmøtet med hovedforhandling og befaring fant sted 2007-06-13.
- Etter hovedforhandling antydte jordskiftedommeren domsavsigelse innen 2 uker.
- Undertegnede klaget til Jordskifteretten 2007-08-22 i en e-post og etterlyste framdrift i saken.
- Jordskifteretten varslet i e-post av 2007-08-27 at saksbehandlingen var forsinket.
- Undertegnede klaget på ny i en e-post til Jordskifteretten 2007-09-04 og etterlyste framdrift i saken samt domsavsigelse.
- Rettsprotokollen forelå først ved brev av 2007-09-20. Fristen for partens merknader ble satt til 2007-10-11, herunder ble partene anmodet om å liste opp heftelsene knyttet til de ulike arealene.
- Undertegnede kommenterte rettsprotokollem i e-post datert 2007-10-07 og kom med saksopplysning som var utelatt i protokollen samt kommentarer til partsinnlegg med relevans for forslaget til deling av sameiet.
- Jordskifteretten oversendte min e-post til partene i brev av 2007-10-12.
- Undertegnede var i telefonisk kontakt med Jordskifteretten ultimo oktober 2007 og etterlyste framdrift i saken samt rettens konklusjon etter at fristen 2007-10-11 var forløpt. Jordskiftedommeren var ikke til stede og sekretær hadde ingen informasjon.
- Undertegnede var på ny i telefonisk kontakt med Jordskifteretten medio november 2007 og etterlyste framdrift i saken samt rettens konklusjon etter at fristen 2007-10-

11 var forløpt. Jordskiftedommeren var fortsatt ikke til stede og sekretær hadde ingen informasjon. Jeg anmodet sekretær om at jordskiftedommer skulle ta kontakt snarest mulig og meddele status.

- Pr. 2008-01-11 har vi intet hørt fra Jordskifteretten og heller ikke blitt kontaktet av Jordskiftedommer slik vi anmodet om. Vi er derfor i villrede hva sakens status er – hvorvidt skifteplanen er akseptert eller ei, og hvorvidt skifteplanen eventuelt er utarbeidet og oversendt Y kommune.”

Det reises spørsmål om saksbehandlingstiden er rimelig, og om hvorfor det ikke er truffet vedtak i saken når fristen 11. oktober 2007 for lengst er utløpt. Videre spørres det om hvorfor jordskiftedommeren nekter å gi dem opplysninger i saken som berørt nabo.

I tillegg bes det om en vurdering av om retten burde innhentet ytterligere opplysninger før utarbeidelsen av delingsforslaget, og om deres tinglyste veirett er tilstrekkelig hensyntatt i delingsforslaget.

I sin supplerende uttalelse av 18. april 2008 har klageren opplyst at han i juli 2007 har hatt tre telefonhenvendelser til en saksbehandler i jordskifteretten som lovte å videreformidle henvendelsene til B.

Innklagede – jordskiftedommer B – har i hovedsak vist til følgende:

Sammen med jordskifterettens brev av 1. juni 2005 til berørte naboer, fulgte et informasjonsskriv datert 1. juli 2004. I informasjonsskrivet ble det orientert om saksgangen ved jordskifteretten, og at ventetiden før en sak blir tatt til behandling er ca. 1,5 – 2 år.

X jordskifterett har gjennom flere år hatt en omfattende foreliggende saksmasse i forhold til antall dommere. Dette var tilfelle allerede i 2005. I 2006 og 2007 har det kommet inn et høyt antall saker, noe som dessverre fører til lang ventetid før sakene blir tatt opp til behandling.

Det ble avholdt rettsmøte den 13. juni 2007 for behandling av fremmingsspørsmålet, samt drøfting av hvordan sameiet kunne deles og videre framdrift i saken. Det ble i rettsmøtet opplyst at avgjørelse om fremming ville bli avsagt innen to uker. Dessverre førte sykmelding til at rettsboken ikke ble ferdig til dette tidspunkt. Deretter førte ferieavvikling og andre berammede rettsmøter til at rettsboken først ble ferdig 18. september 2007 og sendt ut ved brev av 20. september 2007. Det ble videre sendt ut forslag til hvordan sameiet kunne deles.

Etter innkomne merknader til skifteplan og oversikt over heftelser, er det avklart at det er to mulige tvister om utstrekning/plassering av bruksretter som må avklares før jordskifteretten kan vedta skifteplan for deling av sameiet. Den ene tvisten gjelder vegretten som A har over den aktuelle eiendommen. Rettsmøtet for å behandle dette er fastsatt til 10. april 2008. På grunn av stor arbeidsbelastning med andre jordskiftesaker som er under arbeid og administrasjon av foreliggende saksmasse, har dessverre neste rettsmøte ikke blitt fastsatt tidligere.

Han ble kjent med As klage mens beramming ble forberedt. Arbeidssituasjonen ved jordskifteretten er slik at han ofte er opptatt med rettsmøter. Han har ikke vært kjent med at A har etterspurt status i saken, og ventet på tilbakemelding. Han beklager derfor at A ikke har fått tilbakemelding som forventet.

As spørsmål om det er tatt tilbørlig hensyn til hans vegrett i delingsforslaget, er et forhold som må avklares gjennom en eventuell anke av skifteplanen etter at den er vedtatt.

Domstolleder –C – har i hovedsak uttalt følgende:

Han kan stadfeste at det på grunn av stor saksmengde i forhold til antall ansatte er lang ventetid fra det blir fremmet krav om jordskiftesak til retten kan starte behandlingen av denne. Dette blir partene gjort kjent med når de fremmer sak for jordskifteretten.

Han kan ikke se at denne konkrete jordskiftesaken er av en slik karakter at den skulle vært prioritert framfor andre foreliggende saker.

Ved X jordskifterett er det i dag to jordskiftedommere som deler en saksmasse på 109 saker. En slik saksmengde gir lang ventetid for partene og mye ekstra administrativt arbeid for den enkelte jordskiftedommer ved retten. Han kan derfor ikke se at den enkelte jordskiftedommer kan bebreides for at ventetiden ved kontoret er lang.

Tilsynsutvalget for dommere ser slik på saken:

Tilsynsutvalget legger til grunn at saken er klar for realitetsbehandling. Slik saken er opplyst, finner utvalget det åpenbart unødvendig å høre partenes muntlige forklaringer, jf. domstoloven § 238 andre ledd, andre setning. Ingen av partene har bedt om dette.

Utvalget legger til grunn at klager har klagerett. Det vises til domstoloven § 237 første ledd nr 1. Det følger av denne bestemmelsen at den ”som mener at en dommer har overtrådt bestemmelsene i § 236 og som selv har vært direkte berørt av dette” har rett til å klage dommeren inn for Tilsynsutvalget. I dette tilfellet er det etter utvalgets oppfatning ikke tvilsomt at klageren er direkte berørt, og at klagerett derfor er til stede.

Generelt bemerkes at Tilsynsutvalget for dommere kan treffe vedtak om disiplinærtiltak dersom en dommer forsettlig eller uaktsomt overtrer de plikter som stillingen medfører, eller for øvrig opptrer i strid med god dommerskikk, jf. domstoloven § 236 første ledd.

Imidlertid gjelder det visse lovbestemte unntak fra denne myndigheten. En viktig begrensning i utvalgets myndighet følger av bestemmelsen i domstoloven § 236 fjerde ledd, som sier at utvalget ikke kan ”vurdere forhold som kan overprøves etter reglene i rettspleielovgivningen for øvrig”. Det betyr at dersom et forhold kan brukes som grunnlag for anke eller gjenåpning, kan Tilsynsutvalget ikke vurdere dette. Det er uten betydning om ankeadgangen er benyttet eller ikke.

Klagen fra A oppfattes først og fremst å gjelde lang saksbehandlingstid. Han viser blant annet til den tiden som gikk fra krav om jordskifte ble fremsatt, og til vedtak om fremming av saken ble truffet. Videre viser han til tidsrommet fra utløpet av fristen for bemerkninger til forslaget om deling av eiendommen, og til jordskifteretten fortsatte behandlingen av saken. I tillegg gjelder klagen manglende informasjon fra jordskifteretten om framdriften i saken.

Tilsynsutvalget har ikke vanskelig for å forstå at klageren oppfatter saksbehandlingstiden i denne saken som svært lang. Det tok to år og en måned fra krav om sak for jordskifteretten ble fremsatt og til første rettsmøte. Dette er noe i overkant av den ventetid som A ble forespeilet i informasjonsskrivet som var vedlagt brev av 1. juni 2005. Videre ble de

tilstedeværende i rettsmøtet den 13. juni 2007 forespeilet avgjørelse innen to uker etter rettsmøtet. Fremmingsvedtaket ble først truffet 18. september 2007, dvs. tre måneder etter dette rettsmøtet.

Tilsynsutvalget legger til grunn at forsinkelsen skyldtes flere ulike forhold, blant annet sykmelding, ferieavvikling, stor saksmengde og generelt stor arbeidsbyrde ved jordskifteretten. Etter de opplysninger som fremkommer om jordskiftedommer Bs arbeidssituasjon, finner utvalget at han vanskelig kan bebreides for at ventetiden ble så lang i denne saken. Det kan imidlertid reises spørsmål ved om partene og berørte naboer burde fått informasjon om at saksbehandlingen ble forsinket i forhold til hva de ble forespeilet i informasjonsskriv og i rettsmøtet 13. juni 2007. A etterspurte 22. august 2007 framdrift i saken, og ble ved e-post av 27. august 2007 informert om at utsendelse av rettsboken var forsinket. Denne informasjonen ble etter det utvalget kan se, ikke formidlet til partene eller andre berørte naboer. I jordskiftesaker kan det være så mange parter og interessenter at det vil være uforholdsmessig krevende for jordskifteretten å sende ut slik informasjon til hver enkelt. I dette tilfellet finner utvalget at antallet parter og naboer var så begrenset, og forsinkelsen i forhold til det som ble opplyst i rettsmøtet så vesentlig, at dommeren burde sørget for at informasjon om forsinkelsen ble gitt til alle. Klageren fikk imidlertid denne informasjonen, og utvalget finner ikke grunn til å ta opp den manglende informasjonen til de øvrige av eget tiltak.

Utvalget legger til grunn at det ved utgangen av den endelige fristen for bemerkninger til forslag om deling av sameiet mot slutten av oktober 2007, ble avklart at det forelå to mulige tvister vedrørende bruksretter. Den ene tvisten omhandler As vegrett over den aktuelle eiendommen. På klagetidspunktet 9. januar 2008 hadde ikke A hørt fra jordskifteretten siden fristen for bemerkninger løp ut. Rettsmøte for å behandle denne ble senere berammet til 10. april 2008. For utvalget kan det se ut som at det ikke foregikk noen behandling av saken i det mellomliggende tidsrommet. Etter utvalgets syn bør dommeren, når en sak tas under behandling, så langt det er mulig sørge for at framdriften ikke stopper opp i lengre perioder uten grunn. Tatt i betraktning at dommeren her har hatt en meget stor arbeidsbelastning i den aktuelle perioden, finner utvalget at denne saken ikke har blitt liggende så lenge at dommeren kan kritiseres for dette.

Det er imidlertid uheldig at A etter å ha kontaktet jordskifteretten ved flere anledninger for å spørre etter status i saken, ikke fikk noen slik informasjon. Utvalget kan ikke ta stilling til om jordskiftedommer B kan bebreides for dette, ettersom han opplyser at han ikke har vært klar over henvendelsene fra A. Utvalget har ikke noe grunnlag for å vurdere om den manglende oppfølgingen av henvendelsene skyldes mangelfulle rutiner ved domstolen, eller om svikten kan forklares som enkeltstående hendelser.

Etter en samlet vurdering finner utvalget ikke grunnlag for å reagere med disiplinærtiltak overfor jordskiftedommer B.

Tilsynsutvalget for dommere fatter etter dette slikt enstemmig

vedtak:

Det foreligger ikke grunnlag for anvendelse av disiplinærtiltak overfor jordskiftedommer B.